

פרשתנו פותחת את ספר ויקרא בפסוק "וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו
מֵאֵל מוֹעֵד לֵאמֹר"

כתב רש"י: "ויקרא אל משה - לכל דברות ולכל אמירות ולכל צוויים קדמה קריאה, לשון חבה". באר השפת אמת (תר"נ): "לכל הדברות וצוויים קדמה קריאה לשון חיבה לשון זירוז. והוא רמז לכל המעשים שאדם עובד בהם את הבורא יתברך. צריכין להקדים התלהבות ודביקות למעשה. וזה שהקדימו חז"ל ברכות המצות עובר לעשייתן. ומובא כי מעשה המצוה בלא יראה ואהבה לא עולה למעלה. שצריכין להקדים אהבה ויראה קודם כל מצוה".

הקב"ה הקדים לציווי קריאה המבטאת חיבה אלינו העושים וכך גם אנו הולכים בדרכו ומקדימים לעשייה התעוררות להרבות אהבה ודביקות. הברכה המקדימה את העשייה מרוממת את נפש העושה לגשת למצוה מתוך אהבת ה' ונכונות לעשות רצונו מתוך זריזות ושאיפה לבצע את שנצטווינו כראוי ובשלמות.

יסוד זה המדגיש כי מעלת המעשה תלויה בהכנה הנפשית, בא לידי ביטוי בהקשר נוסף בפרשה. מובא במשנה במנחות (דף קי ע"א): "נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח, ובעולת עוף אשה ריח ניחוח, ובמנחה אשה ריח ניחוח, לומר לך: אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים".

בוודאי שמי שיכול יביא בהמה וגם הוא מחויב לכוון ליבו לשמים אלא שגם הממעיט אם עשה כפי יכולתו וכיוון בליבו לשם שמים שנותן את כל מה שיש לו מתוך רצון טוב ובלב שמח הוא נבחר ורצוי בעיני ה'. ובלשון ה"שפת אמת" (תרל"ו) כי בעבודת הבורא אין נפקא מינא בריבוי רק בהתעוררות רצון אמת בלב. והוסיף בעל ה"אמרי אמת" מגור זצ"ל שהתורה מתחילה בב' ומסיימת בל' אותיות לב, וזה עיקר רצון התורה.

השבת היא שבת זכור וקוראים למפטיר את "פרשת זכור" מפרשת כי תצא. מידי שנה בסמוך לפורים בו שמחים במפלת המן שהוא מזרעו של עמלק יש חיוב לקרוא בתורה ולזכור את אשר עשה לנו עמלק. "אשר קרך בדרך" פירש רש"י - לשון קור וחום, צננך והפשירך מרתיחתך. בחסידות נדרש הדבר כקרירות בקיום המצוות. עמלק נלחם כנגד אותה התלהבות ואש קודש שהיא העיקר בקיום המצווה, ומשפיע לרעה שגם כאשר יקיימו את המצוה הדבר יעשה בלי לב ובלי חיבה ואהבה ובכך מנוטרל כוחה. יש מסבירים שכל צרת גזירת המן נבעה מהשפעה העמלקית הזו. אסתר שאלה מה זאת שמימיהם של ישראל לא באו לצרה כזאת, איזה חטא חטאו ישראל שמגיע להם כך? והשיב לה מרדכי בן בנו של "קרהו" בא עליהם, כלומר זהו חטא הקרירות כמו שנאמר אשר קרך בדרך, כי זהו כל עיקר תועבת עמלק שקירר את הרגש בלבות בני ישראל בעבודת השי"ת ורחמנא לבא בעי (סנהדרין קו). חטאם היה שנהנו מסעודתו של אחשוורוש ולא מעצם האכילה שיתכן שהיתה ממאכלים כשרים. אחשוורוש עושה משתה לכל שריו ועבדיו והשקות בכלי זהב וגו' ואחז"ל שהוציא את כלי המקדש ושתה בהם יין, והם אוכלים ומסתכלים ונהנים. יושבים כולם, לא התעלפו לא בכו, אלא נהנו מסעודתו של אותו רשע. הם לא הכירו בחטאם כי הקרירות שנכנסה בליבם היתה להם למכשול וזה חטאם. התיקון הוא בכך ש"ליהודים היתה אורה -זו תורה, ושמחה וששון וכו'". לשמוח בתורה ולקיימה מתוך אהבה לבורא עולם שהצילם והאיר להם פנים אחרי ההסתר.

שבת שלום ומבורך

שושנה נגר